

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЛІСІВНИЦТВА В АВСТРІЇ

- Життя і творчість.* – Львів-Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, 1997. – С. 47 – 51.
2. Булка Ю. Нестор Нижанківський / Юрій Булка. – К.: Музична Україна, 1972. – 39 с.
3. Булка Ю. Нестор Нижанківський: Життя і творчість / Юрій Булка. – Львів-Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, 1997. – 90 с.
4. Грабовський В. З роду подвижників / Володимир Грабовський // *Музика.* – 2008. – № 4. – Свобода (Нью-Йорк). – липень – серпень. – С. 24 – 26.
5. Лист А. Кос-Анатольського до Р. Савицького-мол. від 25 січня 1981 року // Родинний архів Романа Савицького-мол. – Кренфорд (США). – Рукопис.
6. Лист А. Кос-Анатольського до Р. Савицького-мол. від 21 березня 1981 року // Родинний архів Романа Савицького-мол. – Кренфорд (США). – Рукопис.
7. Лист А. Кос-Анатольського до Р. Савицького-мол. від 12 травня 1981 року // Родинний архів Романа Савицького-мол. – Кренфорд (США). – Рукопис.
8. Лист А. Кос-Анатольського до Р. Савицького-мол. від 13 серпня 1981 року // Родинний архів Романа Савицького-мол. – Кренфорд (США). – Рукопис.
9. Лист А. Кос-Анатольського до Р. Савицького-мол. від 9 листопада 1981 року // Родинний архів Романа Савицького-мол. – Кренфорд (США). – Рукопис.
10. Лист А. Кос-Анатольського до Р. Савицького-мол. від 29 січня 1982 року // Родинний архів Романа Савицького-мол. – Кренфорд (США). – Рукопис.
11. Нижанківський Н. Твори для фортепіано / Нестор Нижанківський / Ред.-упор. Ю. Булка. – К.: Музична Україна, 1989. – 59 с.
12. Соневицький І. Композиторська спадщина Нестора Нижанківського / Ігор Соневицький // *Записки НТШ.* – Том ССХХVI: Праці Музикознавчої Комісії. – Львів, 1993. – С. 334 – 352.

Стаття надійшла до редакції 06.11.2015

УДК 331.108.43:630*2(436)

Зоряна Подоляк, викладач кафедри іноземних мов
Національного лісотехнічного університету України, м. Львів

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЛІСІВНИЦТВА В АВСТРІЇ

Статтю присвячено аналізу особливостей становлення системи державної атестації фахівців лісогосподарського профілю в Австрії, виявленню її загальних принципів та дослідженню її цільових, змістових та організаційно-методичних аспектів.

Ключові слова: професійна лісогосподарська освіта Австрії, державна атестація, зміст, принципи, методи, форми.

Лит. 8.

Zoryana Podolyak, преподаватель кафедры иностранных языков
Национального лесотехнического университета Украины, г. Львов

СОДЕРЖАНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ АТТЕСТАЦИИ СПЕЦИАЛИСТОВ В ОБЛАСТИ ЛЕСОВОДСТВА В АВСТРИИ

Статья посвящена анализу особенностей становления системы государственной аттестации специалистов лесного профиля в Австрии, выявлению ее общих принципов и исследованию ее целевых, содержательных и организационно-методических аспектов.

Ключевые слова: профессиональная лесохозяйственная образование Австрии, государственная аттестация, содержание, принципы, методы, формы.

Zoryana Podolyak, Lecturer of the Foreign Languages Department
National Forestry University of Ukraine, Lviv

THE CONTENT AND ORGANIZATION OF STATE CERTIFICATION OF SPECIALISTS IN THE FIELD OF FORESTRY IN AUSTRIA

The article is devoted to the analysis of the features of the Austrian state certification system of forestry experts, to the identification of its general principles and research of its aim, content, organizational and methodological aspects.

Keywords: professional forestry education in Austria, state certification, contents, principles, methods, forms.

Постановка проблеми. Сучасна стратегія ведення лісового господарства України, що втілюється у національній лісовій політиці, спрямована на розв'язання проблем функціонування лісового комплексу нашої держави, які загрожують руйнуванням лісових

екосистем та втратою лісоресурсного потенціалу, через запровадження принципів невиснажливого лісокористування та екосистемного підходу в процесі реформування і збалансованого розвитку лісового господарства, реалізацію низки заходів для підвищення стійкості лісових екосистем до невинно зростаючого антропогенного навантаження, збереження їх біорізноманіття. Практичне впровадження таких пріоритетів державної лісової політики та нових принципів лісокористування і лісогосподарювання вимагає відповідного кадрового забезпечення галузі, модернізації системи їх професійної підготовки і допуску до професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вивчення сучасної наукової літератури доводить, що українські науковці та дослідники (І. Вдовенко [1], С. Заскалета [2], Л. Коритко [3], О. Якименко [4] та ін.) перебувають в активному пошуку шляхів удосконалення системи професійної лісогосподарської освіти й доволі часто звертаються до зарубіжного досвіду в цій царині. Водночас аналіз науково-педагогічних джерел засвідчив, що сучасна система професійної підготовки фахівців лісового господарства в Австрії, зокрема процедура їх державної атестації як обов'язкова передумова допуску до самостійної професійної лісівничої діяльності вивчена недостатньо повно. У зв'язку з цим **мета статті** полягає у з'ясуванні особливостей становлення системи державної атестації фахівців лісогосподарського профілю в Австрії, аналізі її змістових та організаційних аспектів.

Виклад основного матеріалу. Австрія – єдина країна в Європейському Союзі, яка на законодавчому рівні зобов'язує своїх лісовласників і лісокористувачів наймати та допускати до керівництва й управління лісогосподарськими угіддями й підприємствами лише професійно компетентних фахівців, що пройшли державну атестацію. Визнаючи ліси національним багатством та враховуючи необхідність раціонального, ефективного використання лісових ресурсів, саме через систему державної атестації держава зберегла за собою механізми контролю якості професійної підготовки фахівців лісового господарства. Вона слугує одним з основних інструментів реалізації кадрової політики у сфері лісового господарства, спрямованим на підтвердження професійної компетентності фахівців цього профілю. За результатами атестації приймаються рішення про відповідність рівня їх підготовки реальним вимогам і викликам професійної діяльності в лісогосподарській галузі, необхідність підвищення кваліфікації,

визначаються напрямки їх подальшого професійного зростання і т.д. Таким чином, атестації відводиться центральне місце в системі лісогосподарської освіти Австрії, адже вона слугує механізмом державного контролю за якістю професійної підготовки фахівців лісового господарства та допуску до самостійної професійної лісівничої діяльності.

“Якісне кадрове забезпечення лісогосподарської галузі є основою реалізації державної лісової політики, ефективної діяльності кожного лісогосподарського підприємства із дотриманням всіх вимог лісового й екологічного законодавства, безперервного, та аж ніяк невиснажливого використання лісових ресурсів як національного багатства країни” – це одна з ключових тез усіх австрійських законів і підзаконних нормативно-правових актів, що визначають норми ведення лісового господарства та охорони лісів, починаючи з 1852 року [5, 1066]. Усвідомлюючи необхідність контролю за лісогосподарською діяльністю, використанням природних лісових об'єктів та забезпечення цієї галузі економіки високоосвіченими, кваліфікованими спеціалістами, вже тоді австрійською владою законодавчо була утверджена ідея державної атестації як необхідної процедури для комплексного оцінювання готовності фахівців лісогосподарського профілю до продуктивної професійної діяльності.

Відтак, вже упродовж більш, ніж 160 років саме складанням державного іспиту фахівці лісівничої галузі в Австрії завершують свою багаторічну професійну підготовку. Зокрема, успішне складання державного кваліфікаційного іспиту вперше проголошується головною передумовою здійснення самостійної діяльності в лісовому господарстві ще Лісовим патентом 1852 року, основні положення якого зберігали чинність до прийняття Закону “Про лісівництво” 1975 року та відображали приписи і норми ведення лісового господарства.

Вимоги, зміст та організація державної атестації лісників, своєю чергою, конкретизувалися відповідними постановами профільного міністерства. Їх аналіз доводить, що ці вимоги були досить жорсткими. Допуск до складання іспиту передбачав завершено професійну підготовку в навчальному закладі відповідного спрямування та дворічну практичну професійну діяльність в лісогосподарській галузі. Іспит охоплював два етапи: письмовий (відповідь на чотири теми в межах таких предметів, як лісознавство, використання лісових ресурсів і метрологія, охорона лісів, мисливство і рибальство) та усний (відповідь на питання з

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЛІСІВНИЦТВА В АВСТРІЇ

дисциплін: лісівництво, основи організації лісового господарства, основи лісоінженерії, лісогосподарське підприємництво і бухгалтерський облік, лісове право). Особи, що успішно склали іспит, отримували відповідне свідоцтво за підписом всіх членів комісії. Їх основне завдання як високоосвічених фахівців у різноманітних питаннях використання і розвитку лісових ресурсів – "... гарантувати доступність і неперервність численних позитивних впливів цих екосистем на життя і здоров'я людини" [5, 1066 – 1067]. Складення державного іспиту слугує доказом професійної компетентності фахівців лісового господарства, належного застосування отриманих професійних знань і вмінь в практиці лісогоподарювання і лісокористування.

Така система державної атестації лісників функціонувала до прийняття Закону "Про лісівництво" в 1975 році, що передбачав оновлення організації та завдань державного іспиту. Згаданий документ регламентує мету і завдання державної атестації майбутніх лісників, норми визначення державної екзаменаційної комісії, передумови допуску до складання іспитів тощо. Так, відповідно до параграфу 106 мета державної атестації фахівців лісового господарства полягає у перевірці та підтвердженні їх здатності і готовності до раціонального застосування набутих знань і вмінь у галузі лісокористування і лісогоподарювання в управлінській професійній діяльності. Передумовами допуску до державної атестації в цьому нормативному документі визначено завершену професійну підготовку за відповідним напрямом та професійну практику протягом двох років. Так, управління лісогоподарським підприємством, у володінні якого є від 1000 до 3600 гектарів лісу, може бути доручено лише випускникам лісогоподарської школи вищого рівня м. Брук-ан-дер-Мур, що пройшли державну атестацію, водночас керівництво лісогоподарським підприємством, що володіє 3600 – 6600 гектарами лісу, може покладатися винятково на атестованих випускників Віденського університету природних ресурсів і прикладних наук. Для проведення державних іспитів створюється спеціальна комісія, до складу якої входять представники Міністерства, лісогоподарських підприємств, названих закладів лісогоподарської освіти тощо [6].

Містячи лише загальні положення щодо порядку проведення державних іспитів для фахівців лісогоподарського профілю, Закон "Про лісівництво" 1975 року зобов'язав профільне міністерство ухвалити відповідне розпорядження,

яке б визначало норми організації державної атестації. Відповідно, Розпорядження "Про державну атестацію фахівців лісового господарства", ухвалене у 1978 році, крім задоволеної освіти та дворічної професійної практики, передбачало підготовку своєрідної тематичної книги, в якій слід було докладно висвітлити свій шлях професійного становлення і досвід практичної професійної діяльності в лісогоподарській галузі, а також представити ґрунтовне критичне осмислення та способи розв'язання певної проблеми, яка безпосередньо мала місце в професійній практиці. Сам іспит відповідно до цього документу відбувався в усній і письмовій формі та передбачав відповідь на питання з низки предметів, об'єднаних в такі тематичні галузі:

- екологія та основи лісогоподарського виробництва (лісознавство, охорона природи, охорона і захист лісів, мисливство та рибальство);

- лісова техніка і заходи захисту від лавин і гірських потоків (заготівля деревини, лісоінженерія, обробка і переробка деревини, заходи захисту від лавин і гірських потоків);

- лісова політика і економіка (лісове планування, лісовпорядження, організація лісового господарства, бухгалтерський облік у лісовому господарстві; податки і тарифи – спеціальні положення для лісового господарства);

- лісове законодавство (лісове право, правові основи мисливства і рибальства, правові основи охорони природи, конституційне та адміністративне право, правові засади лісо- і землевпорядкування, основи трудового та соціального законодавства) [7, 602].

Внівши певні корективи в зміст і організацію процесу державної атестації фахівців лісового господарства в Австрії, згаданий нормативний документ все ж не передбачав радикального оновлення цієї процедури. Водночас наприкінці XIX століття внаслідок стрімкого розвитку лісогоподарського сектору економіки країни професійний образ лісника набув нових рис, суттєво розширився спектр професійних завдань і обов'язків й відповідно були пред'явлені якісно нові вимоги до їх професійної компетентності. У зв'язку з цим було висловлено цілу низку пропозицій щодо реформування системи державної атестації майбутніх лісників насамперед з метою подолання її розуміння й трактування як певною мірою формальної процедури підтвердження належного рівня їх професійної компетентності і допуску до самостійної управлінської діяльності в сфері лісового господарства та з метою її перетворення

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЛІСІВНИЦТВА В АВСТРІЇ

на ефективний інструмент післядипломної освіти і неперервного професійного самовдосконалення.

Нова концепція державної атестації фахівців лісового господарства в Австрії, втілена у Розпорядженні “Про державну атестацію фахівців лісового господарства” 2007 року, проголосила її метою насамперед підвищення рівня професійної компетентності випускників лісгосподарської школи вищого рівня м. Брук-ан-дер-Мур та Віденського університету природних ресурсів і прикладних наук, їх стимулювання до неперервної самоосвіти та формування готовності до здійснення управлінської, керівної діяльності в сфері лісового господарства: “... державна атестація фахівців лісового господарства є важливою формою їх морального та матеріального стимулювання та через контроль і підвищення якості їх професійної підготовки сприяє удосконаленню діяльності лісгосподарських підприємств” [8, 1].

Згаданий документ передбачає докорінне оновлення порядку проведення державної атестації фахівців лісгосподарського профілю, зокрема на засадах компетентнісного підходу. На відміну традиційного підходу, що передбачав контроль знань, умінь і навичок майбутніх лісівників в межах окремих предметів, в основу організації державної атестації відповідно до положень компетентнісного підходу покладено ідею комплексного, інтегрального характеру професійної компетентності, що дає змогу оцінити знання і вміння фахівців цього профілю не відокремлено, а як сукупність необхідних компетенцій, особистісних якостей і здібностей.

В результаті цього суттєвою новацією цього документу замість визначення переліку предметів і дисциплін, стало окреслення низки конкретних атестаційних вимог до рівня професійної компетентності фахівців у сфері лісокористування і лісгосподарювання у формі компетенцій та якостей. Зокрема, йдеться про розуміння актуальних проблем науково-технічного розвитку лісового господарства, впливу господарських заходів на лісові екосистеми, на їх продуктивність, стійкість, біорізноманіття, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та інші корисні функції лісів; знання основних методів і способів ведення лісового господарства, експлуатації лісового фонду із застосуванням сучасних засобів, організації виробництва та ефективної роботи трудового колективу на основі сучасних методів управління, принципів і завдань маркетингової діяльності, методів вивчення та формування попиту, стимулювання збуту науково-технічної продукції тощо; вміння й навички організації і

управління лісгосподарським підприємством з урахуванням пріоритетів лісової політики, новітніх технологічних здобутків та комерційних аспектів, аналізу стану та динаміки показників якості лісництв, з використанням необхідних методів і засобів досліджень, розробки планів, програм і проектів лісовпорядкування з урахуванням екологічних, естетичних, економічних параметрів, планування виробничо-технологічної діяльності в галузі використання, охорони, захисту, відтворення лісів і т.д.; здатність і готовність до реалізації заходів щодо багатоцільового і невиснажливого використання лісів для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах, збереження біологічного різноманіття лісових екосистем, підвищення їх потенціалу з урахуванням глобального екологічного значення, прийняття управлінських рішень в умовах різних думок, знаходження компромісів з урахуванням різних вимог та ін. [8, 1 – 2].

Варто зазначити, що з метою створення умов для розвитку та удосконалення усіх цих компетенцій в процесі державної атестації передбачено обов’язкове освоєння шести спеціальних навчальних модулів в Центрах професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців лісового господарства. Їх вивчення слугує розширенню базової підготовки випускників Віденського університету природних ресурсів і прикладних наук та лісгосподарської школи вищого рівня м. Брук-ан-дер-Мур, набуттю нового досвіду розв’язання професійних завдань, спонукає до подальшого неперервного поглиблення знань і вмінь шляхом самоосвіти. Саме ці модулі і визначають зміст державної атестації лісників в Австрії в умовах сьогодення. Зокрема їх тематика охоплює такі сфери:

- “Комунікація та управління” (спрямована на особистісний розвиток фахівців із лісівництва з особливим акцентом на формування вмінь і навичок спілкування, співпраці і взаємодії, самоорганізації, управління персоналом тощо);

- “Обробка деревини” (передбачає поглиблене усвідомлення й аналіз процесів і операцій, яким підлягає деревина з моменту законної вирубки і до розмаїття форм її реалізації);

- “Організація підприємництва” (переслідує мету ґрунтового осмислення фахівцями лісового господарства різноманітних інформаційних систем як оперативних інструментів розв’язання підприємницьких проблем і завдань, пізнання способів управління й організації виробництва, можливостей інвестування тощо);

- “Лісові ресурси” (охоплює вивчення питань

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЛІСІВНИЦТВА В АВСТРІЇ

сталого екологічного лісогосподарювання і лісокористування, оцінки виробничої бази, заходів захисту продукції, планування та управління лісовим господарством);

- “Підприємницькі ресурси” (спрямована на докладне ознайомлення з інфраструктурними послугами лісогосподарського підприємства, особливо в галузі будівництва, туризму, енергетики і т.д.);

- “Загальне право” (передбачає освоєння елементів конституційного, адміністративного та цивільного права щодо ведення лісового господарства).

Така додаткова підготовка до державної атестації фахівців лісового господарства в системі післядипломної освіти, відображаючи завершальний етап професійної лісогосподарської освіти, виявилася досить гнучкою і результативною, оскільки вона не тяжіє до фундаментальної професійної підготовки фахівців цього профілю, а за рахунок короткострокового концентрованого навчання забезпечує передачу нових знань та формування конкретних професійних вмінь і якостей. Оскільки поглиблення підготовки фахівців лісового господарства в системі такої додаткової освіти здійснюється в обмежені терміни, то в практику навчання впроваджено сучасні ефективні методи і засоби, зокрема йдеться про зміщення акцентів з інформування на розвиток уміння мислити, аналізувати, узагальнювати, спілкуватися з колегами, проведення занять на лісогосподарських підприємствах і т.д.

Сам державний іспит проводиться з метою перевірки рівня сформованості усіх названих вище компетенцій і якостей, що уможливають ефективне управління в системі лісового господарства. Як і раніше іспит здійснюється у письмовій та усній формі. Втім, письмова частина замість відповіді на 4 питання, передбачає виконання проектної роботи на задану тему. На підготовку цієї роботи, а саме для збору інформації, аналізу літератури, осмислення проблеми і способів її подолання тощо відводиться 16 годин. Саме з неї починається усний етап державного іспиту, який продовжується перевіркою знань і вмінь, освоєних під час вивчення описаних вище шести навчальних модулів. Такий підхід дає змогу перевірити не лише рівень професійних фактичних знань, а й здатність до системного аналізу проблем професійної діяльності, вмінь комплексного осмислення завдань лісогосподарської сфери та їх розв’язання з урахуванням найрізноманітніших аспектів. Фахівці, що пройшли таку атестацію,

отримують професійну кваліфікацію лісівника та право самостійного керування лісогосподарським підприємством [8].

Висновки. Отже, сучасна система державної атестації лісників в Австрії відображає певного виду спеціальний професійний тренінг для майбутніх керівників лісогосподарських структур і підприємств як на загальнодержавному, так і на приватному рівні, на які покладається обов’язок відстоювати громадський, суспільний інтерес у збереженні лісів, націлювати на неодмінне врахування позаекономічних аспектів лісогосподарювання і лісокористування та забезпечувати неухильне дотримання положень нормативно-правових документів в сфері лісівництва.

Аналіз нормативних документів з питань проведення державної атестації фахівців лісового господарства дав змогу виокремити такі її основні принципи: загальності, адже атестації підлягають усі особи, що прагнуть отримати кваліфікацію лісівника та займатися управлінською діяльністю в системі лісового господарства; гласності, оскільки атестація здійснюється відкрито, передбачає доступність всіх атестаційних матеріалів; об’єктивності, тому що професійні компетенції та особисті якості фахівця лісогосподарського профілю розглядаються з точки зору їх практичної прояви, в процесі атестації адекватно оцінюються його реальні вміння, успіхи, помилки тощо; комплексності, що гарантує всебічність оцінки фахівця, всіх його знань, вмінь, здібностей і якостей.

Вагомим аргументом на користь такої атестації є те, що вона не тільки служить юридичною основою допуску до самостійної діяльності лісівника, а й допомагає, по-перше, визначити рівень професійної компетентності фахівців цієї галузі, від чого залежить реалізація ідей лісової політики країни та ефективність лісокористування і лісогосподарювання загалом, а, по-друге, виявити результативність програм професійної лісогосподарської освіти, їх переваги, недоліки і перспективи удосконалення.

1. Вдовенко І.Я. *Зміст і методика підготовки майбутніх кваліфікованих робітників лісового господарства: дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Вдовенко Ігор Станіславович; Чернігівський держ. педагогічний ун-т ім. Т.Г. Шевченка. – Чернігів, 2007. – 228 с.*

2. Заскалета С.Г. *Тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах Європейського Союзу: Монографія / Світлана Заскалета. – Миколаїв: Іліон, 2013. – 500 с.*

3. Коритко Л.Я. *Підготовка фахівців лісового*

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

господарства Австро-Угорщини / Лілія Коритко // *Університетські наукові записки*. – 2011. – № 3. – С. 27 – 31.

4. Якименко О.Г. Шляхи підготовки висококваліфікованих фахівців лісового господарства / Олександр Якименко // *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія "Психолого-педагогічні науки"*. – 2012. – № 3. – С. 140 – 143.

5. Bundesgesetz vom 3. Juli 1975, mit dem das Forstwesen geregelt wird, Fassung vom 29.10.2014 // *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich*. – Nr. 189/2014. – T. I. – S. 1 – 67.

6. Kaiserliches Patent, wirksam für die Kronländer Österreich unter und ob der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnten, Krain, Görz, Gradiska, Istrien, Triest, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren,

Schlesien, Galizien mit Krakau und die Bukowina, wodurch für diese Kronländer ein neues Forstgesetz erlassen, und vom 1. Jänner 1853 angefangen, in Wirksamkeit gesetzt wird // *Allgemeines Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich*. – Jg. 1852. – St. 72. – S. 1053 – 1072.

7. Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft vom 2. Feber 1978 über die Staatsprüfung für den leitenden Forstdienst // *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich*. – Jg. 1978. – St. 27. – S. 599 – 605.

8. Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft vom 1. April 2007 über die Staatsprüfung für den leitenden Forstdienst // *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich*. – Jg. 2007. – N. II. – Nr. 69. – S. 1 – 6.

Стаття надійшла до редакції 08.12.2015

УДК 331.543:347.96 – 057.875 – 043.83

Олена Мурзіна, асистент кафедри медичної і фармацевтичної інформатики та новітніх технологій
Запорізького державного медичного університету

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті теоретично обґрунтовано та розроблено модель формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх юристів у процесі фахової підготовки, складовими якої є цільовий, змістовний, діяльнісний та результативний блоки.

Ключові слова: цінність, ціннісні орієнтації, професійна діяльність, формування професійних ціннісних орієнтацій, юристи.

Рис. 1. Літ. 6.

Елена Мурзина, асистент кафедри медичної і фармацевтичної інформатики та новітніх технологій
Запорізького державного медичного університету

МОДЕЛЬ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ

В статье теоретически обоснована и разработана модель формирования профессиональных ценностных ориентаций будущих юристов в процессе профессиональной подготовке. Проанализированы структурные компоненты модели: целевой, содержательный, деятельностный и результативный блоки.

Ключевые слова: ценность, ценностные ориентации, профессиональная деятельность, формирование профессиональных ценностных ориентаций, юристы.

Olena Murzina, Assistant of the Medical and Pharmaceutical Science and New Technologies Department
Zaporizhzhia State Medical University

MODEL OF THE FORMATION OF PROFESSIONAL VALUABLE ORIENTATIONS OF FUTURE LAWYERS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

The model of the formation of professional valuable orientations of future lawyers in the process of professional training (with its purposeful, cognitive, behavioral and effective components) is theoretically defined and determined in the article.

Keywords: value, valuable orientations, professional activity, formation of professional valuable orientations, lawyers.

Актуальність проблеми дослідження. За умов політичної, економічної та соціальної напруги в українському суспільстві важливого значення набуває об'єктивна діяльність юристів, що вимагає

великих моральних зусиль, професійних навичок, об'єктивного пізнання правових явищ, правової ерудиції та компенсації, знання законів природи, володіння інформацією з актуальних проблем. Така діяльність можлива на основі сформованих